

OBEC ŽAKAROVCE

VÝROČNÁ SPRÁVA

Obce Žakarovce za účtovné obdobie roku 2019

AUGUST 2020

VÝROČNÁ SPRÁVA

Obce Žakarovce za účtovné obdobie roku 2019

Základná charakteristika

Názov: Obec Žakarovce
Adresa sídla: Žakarovce 335, Žakarovce 055 71
IČO: 00329801
Právna forma: 801 – Obec (Obecný úrad)
Dátum vzniku: 01.01.1991

Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou SR.

Obec Žakarovce je samostatný samosprávny územný celok Slovenskej republiky, združujúci občanov s trvalým pobytom a subjekty sídliace, alebo vykonávajúce svoju činnosť na území obce. Obec je právnickou osobou. Hospodári s vlastným majetkom a svojimi majetkovými právami. Jeho základnou úlohou je starostlivosť o všestranný rozvoj jeho územia a o potreby jeho obyvateľov.

Právomoci a kompetencie samosprávy upravuje zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.

Orgánmi obce sú starosta obce a obecné zastupiteľstvo, ktorí sú volení na 4 - ročné volebné obdobie. Obecné zastupiteľstvo tvorí 7 poslancov.

Starosta obce je najvyšším výkonným orgánom obce a štatutárnym orgánom obce v majetkovo-právnych vzťahoch a pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce, v administratívno-právnych vzťahoch je správnym orgánom. V roku 2019 vykonával funkciu starostu obce Ing. Štefan Tulipán. Zástupcom starostu obce je p. Jozef Luščák.

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce. Obecný úrad zabezpečoval organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce.

Funkciu kontrolórky obce v roku 2019 vykonávala Ing. Monika Lorincová.

Demografické údaje:

Obyvateľom obce je občan, ktorý je v ňom prihlásený na trvalý pobyt. Obyvateľ obce sa zúčastňuje na samospráve obce, podieľa na rozvoji a zveľaďovaní obce a poskytuje pomoc jeho orgánom.

K 31.12.2019 žije v obci 680 obyvateľov.

Hustota obyvateľstva: 78,89 obyvateľov na km²

Národnostné zloženie obyvateľstva Žakaroviec podľa sčítania obyvateľov v roku 2011:

Slováci: 88,7 %

Rómska národnosť: 9,6 %

Maďarská národnosť (0,1 %)

Neudané: 1,6 % obyvateľov

Tieto výsledky sú však mierne skreslené, nakoľko obyvatelia rómskej národnosti majú tendenciu hlásiť sa (z rôznych dôvodov) k národnosti slovenskej. Podľa kvalifikovaného odhadu publikovaného v Atlase rómskych komunít (2014) žilo v obci Žakarovce v čase výskumu z celkového počtu 710 obyvateľov 15,2 % Rómov.

Geografické údaje:

Žakarovce ležia v severovýchodnej časti Slovenského rudohoria. Obec leží v priečnej doline, vychádzajúcej z údolia rieky Hnilca, po oboch brehoch Žakarovského potoka.

Nadmorská výška: 533 m n. m.

Súradnice: 48°52'40"S 20°55'30"V

Rozloha: 8,62 km² (862 ha)

Vodný tok: žakarovský potok

História obce:

Žakarovce sú významná banícka obec s bohatou históriou. V písomných prameňoch sa objavuje pod týmito názvami: 1336 – villa Zakeri, 1368 – villa Zakary, 1374 – villa Sakary, 1390 – Sakar, 1477 – Sakaar, 1773 – Zekarowce, 1808 – Žakarovce, maďarsky Zsakaróc, alebo Zákarfalu.

Prvá písomná zmienka sa nachádza v listine z 18. novembra 1336. Zo znenia uvedenej listiny vyplýva, že dedina existovala už dlhšiu dobu. Vznikla na území, ktoré od roku 1282 patrilo rodu pánov z Jakloviec. Určitý podiel majetkov (vrátane Perengarovej kúrie) v dedine vlastnil pred rokom 1330 aj gelnický richtár Perenger a po ňom gelnický prísazný Petermann, zvaný *Bozegeyst*. Rodové majetky pánov z Jakloviec boli v roku 1282 odčlenené z pôvodného gelnického chotára. Gelnickí mešťania si preto robili nároky na tieto majetky, respektíve dediny ležiace na nich. Medzi týmito dedinami sa v listinách z rokov 1368 a 1374 uvádzajú aj Žakarovce. Niekedy pred rokom 1390 sa Žakarovce, pravdepodobne kúpou, dostali do rúk Pavla a Mikuláša z richnavskej vetvy Perényiovcov, ktorí ich začlenili do majetkov richnavského hradného panstva.

Žakarovce vznikli ako banícka obec na území Gelnice. Vznik baníctva v tejto oblasti treba hľadať už v 14. – 15. storočí. O prvých písomných záznamoch týkajúcich sa žakarovského baníctva sa zmieňuje Maderspach, podľa ktorého už v r. 1546 boli spísané banské majetky. Z listiny z r. 1574 sa dozvedáme, že gelnickí baníci na Klippbergu ťažili ortuťové rudy, a to zrejme rumelku, ktorá sa vyskytovala v železnom klobúku žakarovskej Hrubej žily.

Železorudné a medené bane boli v obci už v XVI. storočí, v roku 1872 ich získala Těšínsko-třinecká železiarska spoločnosť Albrechta Habsburského. Za Slovenského štátu podnik na území Slovenska mal názov Banská huť, banská a hutná spol., zastupiteľstvo v Bratislave. Okrem Banskej a hutnej spoločnosti vlastnili bane v tejto oblasti aj iné podniky. Už pred znárodnením boli ložiskové zásoby v Žakarovciach vyčerpané a postupne boli zapojené do ťažby menšie vedľajšie ložiská a revír Grellenseifen.

Počas II. svetovej vojny sa veľa obyvateľov zapojilo do partizánskeho hnutia a SNP. Obec bola vyznamenaná Radom SNP I. triedy.

Žakarovce patrili do gelnického okresu v Spišskej župe. Podliehali obvodnému notárovi, daňovému úradu, okresnému súdu a matričnému úradu v Gelnici, súdnej stolici v Levoči.

Najbližšia žandárska stanica bola v Gelnici, najbližšia železničná stanica, železničná elektračná stanica a poštový úrad bol v Máriahute.

Obyvatelia hovorili väčšinou po slovensky a potom po nemecky. Bol tu rímskokatolícky farský úrad.

V červenom poli nad modrým trojvrstvom dve skrížené biele /strieborné/ kladivá so žltými /zlatými/ násadami a po oboch okrajoch jedna biela /strieborná/ ružička.

Štít: **Španielsky**

Podkladom pre vyhotovenie návrhu bola obecná pečať, pochádzajúca zo 17. storočia. Odtlačok typárie je uložený v krajinskom archíve v Budapešti a u nás ho popísal J. Novák vo svojej práci Slovenské mestské a obecné erby /Bratislava 1973, s. 395/. Na pečati sú ako obecné znamenie vyobrazené nad trojvrším skrížené banícke kladivá, po oboch bokoch sprevádzané dvoma ružičkami. Vzhľadom na starobylosť, ako aj autentickosť tohto symbolu odporúčame, aby obec v súčasnosti, pri tvorbe vlastného erbu, vychádzala zo svojho pôvodného obecného znamenia.

Vyfarbenie erbu bolo zvolené tak, aby zodpovedalo základnému heraldickému pravidlu pre používanie farieb a kovov, ako aj požiadavkám na jasnosť a zrozumiteľnosť erbového znamenia. Z návrhu bol použitý španielsky štít, v obecnej a mestskej heraldike najviac rozšírený.

Zariadenia Obce Žakarovce bez právnej subjektivity

Obec Žakarovce zastrešuje nasledovné zariadenia:

- obecný úrad
- materská škola vrátane školskej jedálne

Obec v uplynulom roku mala majetkovú účasť v týchto spoločnostiach:

Podtatranská vodárenská spoločnosť, a. s. - 0,21 % (3 415 akcií)

Iné

Počet pracovníkov k 31.12.2019 - 13

z toho:

OcÚ	4
MŠ	3
ŠJ	2
aktivačná činnosť	1
§54 – AČ	1
CHP	2

Základné priority roka 2019

K prioritám roka 2019 patrila pokračujúca rekonštrukcia miestnych komunikácií „Na Halde – časť od s. č. 222 po s. č. 227. Vďaka získaným prostriedkom na základe uznesenia vlády / výjazdové zasadnutie vlády v okrese Gelnica/ v roku 2019 vo výške 30 000 €, sa nám podarilo opraviť strechu na MŠ a vymeniť kotol v kotolni MŠ. V roku 2019 obec zrekonštruovala ďalšiu časť sociálnych zariadení v obecnom hostinci. Vďaka dotácie z Košice región turizmus z programu Terra Incognita vo výške 8 000 €, sa nám podarilo vybudovať časť „Banického chodníka v obci Žakarovce“.

Kultúrne a športové podujatia

V roku 2019 obec organizovala oslavu Dňa detí, Dňa matiek. Bol zorganizovaný 4. ročník súťaže „ Žakarovská haluška“. Starších spoluobčanov si obec uctila na posedení pri príležitosti mesiaca úcty k starším.

Na počesť rodáčky Janky Guzovej obec organizovala folklórne slávnosti – Žakarovské folklórne slávnosti *Janky Guzovej*.

Okrem toho boli v kultúrnom dome zorganizované kultúrne podujatia – divadlo.

Vývoj situácie za účtovné obdobie

Ukazovateľ v €	K 1.1.2019	K 31.12.2019	Index
Aktíva			
- Neobežný majetok	536 464,94	532 041,87	0,99
- Obežný majetok	50 261,47	77 078,09	1,53
- Časové rozlíšenie	877,91	1 033,76	1,18
Aktíva celkom	587 604,32	610 153,72	1,04
Pasíva			
-Vlastné imanie	442 938,03	450 908,52	1,02
- Závazky	43 537,25	54 304,14	1,25
- Časové rozlíšenie	101 129,04	104 941,06	1,04
Pasíva celkom	587 604,32	610 153,72	1,04
Výsledok hospodárenia	17 652,37	7 970,49	0,45

Pohľadávky obce

Druh pohľadávky v EUR	Rok 2018	Rok 2019
Krátkodobé	5 629,76	5 371,39
Dlhodobé	0	0
Pohľadávky celkom	5 629,76	5 371,39

Závazky obce

Druh záväzku v EUR	Rok 2018	Rok 2019
Krátkodobé záväzky	19 391,24	21 312,57
Dlhodobé záväzky	424,41	225,63
Bankové úvery	0	0
Rezervy	0	0
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0	0
S p o l u	19 815,65	21 538,20

Rozpočet obce a čerpanie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce v príslušnom rozpočtovom roku je rozpočet obce, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet bol zostavený na obdobie rokov 2019-2021. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom, žijúcim na tomto území, vyplývajúce pre nich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj zo zmlúv.

Rozpočet obce zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom miest a obcí - podiely na daniach v správe štátu, dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy, ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce Žakarovce na rok 2019 bol schválený 19.02.2019 uznesením OcZ č. 14/2019. Bežný rozpočet bol schválený v príjmoch vo výške 293 935 € a vo výdavkoch vo výške 277 229 €. Kapitálový rozpočet bol schválený v príjmovej časti vo výške 0 € a vo výdavkovej časti vo výške 56 000 €. Finančné operácie predstavovali plánované príjmy vo výške 39 474 € a plánované výdavky vo výške 180 €. Celková čiastka v príjmovej časti rozpočtu predstavovala 333 409 € a vo výdavkovej časti rozpočtu taktiež 333 409 €.

V priebehu roka bol rozpočet obce upravený:

1. rozpočtovým opatrením č. 1, ktoré bolo schválené OcZ v Žakarovciach dňa 14.05.2019 uznesením č. 26/2019
2. rozpočtovým opatrením č. 2, ktoré bolo schválené OcZ v Žakarovciach dňa 15.10.2019 uznesením č. 52/2019
3. rozpočtovým opatrením č. 3, ktoré bolo schválené OcZ v Žakarovciach dňa 10.12.2019 uznesením č. 60/2019
4. rozpočtovým opatrením č. 4, ktoré bolo zobrať na vedomie OcZ v Žakarovciach dňa 18.02.2020 uznesením č. 03/2020

BEŽNÝ ROZPOČET	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Percento čerpania
Bežné príjmy celkom	293 935	351 625	353 250	100,46
Bežné výdavky celkom	277 229	321 156	313 147	97,51
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	16 706	30 469	40 103	
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Percento čerpania
Kapitálové príjmy celkom	0	12 037	12 036	100,00
Kapitálové výdavky celkom	56 000	51 101	22 399	43,83
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	- 56 000	- 39 064	- 10 363	
FINANČNÉ OPERÁCIE	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	Percento čerpania
Príjmové finančné operácie	39 474	39 772	39 755	99,96
Výdavkové finančné operácie	180	720	720	100,00
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	39 294	39 052	39 035	
SUMÁR ROZPOČTU	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie upravené	Percento čerpania
Príjmy celkom	333 409	406 434	405 041	100,40
Výdavky celkom	333 409	372 977	336 266	90,16
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	0	30 457	68 775	

Vybrané ukazovatele hospodárenia obce 2019

Ukazovateľ	Rok 2019 rozpočet /údaje v EUR/	Rok 2019 skutočnosť /údaje v EUR/
BEŽNÉ PRÍJMY	293 935	353 250
Daňové príjmy	249 780	253 454
Nedaňové príjmy	20 960	26 804
Granty a transfery	23 195	72 992
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	0	12 036
Nedaňové príjmy	0	36
Granty a transfery	0	12 000
Príjmy celkom	293 935	365 286
FINANČNÉ OPERÁCIE	39 474	39 755
Príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami	39 474	39 293
Prijaté úvery, pôžičky a návratné fin. výpomoci	0	462
SÚČET	333 409	405 041

Štruktúru rozpočtových príjmov obce Žakarovce tvoria najmä príjmy z podielových daní zo štátneho rozpočtu, vlastné daňové príjmy - miestne dane, výnosy z majetku obce, granty a transfery na prenesené kompetencie v oblasti školstva, stavebného konania a iné.

Ukazovateľ	Rok 2019 rozpočet /údaje v EUR/	Rok 2019 skutočnosť /údaje v EUR/
BEŽNÉ VÝDAVKY	277 229	313 147
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	56 000	22 399
Výdavky celkom	333 229	335 546
FINANČNÉ OPERÁCIE	180	720
Splátky istiny – úvery	180	720
SÚČET	333 409	336 266

Štruktúra rozpočtových výdavkov súvisí s realizáciou úloh samosprávy, ktoré vyplývajú zo zákona o obecnom zriadení.

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT 2019

Údaje z VÝKAZU ZISKOV A STRÁT za obdobie posledných dvoch rokov	v EUR	
Popis/obdobie	2019	2018
Výnosy	349 207,52	295 646,39
Náklady	341 237,03	277 994,02
Hospodársky výsledok	7 970,49	17 652,37

Výsledok hospodárenia na aktuálnom princípe účtovania, t.j. rozdiel výnosov a nákladov je podľa výkazu ziskov a strát v roku 2019 v hlavnej činnosti zisk vo výške 7 970,49 €.

V nákladoch vedľajšej činnosti /stravovanie – 7 361,80 €/ evidujeme spotrebu potravín pri varení v školskej jedálni pri MŠ. V tržbách sú evidované príjmy od rodičov (7 361,80 €) - platby za poskytovanú stravu deťom. V rámci tejto činnosti vykazujeme nulový hospodársky výsledok.

Výsledok hospodárenia - zisk vo výške 7 970,49 € bude usporiadaný s účtom 428 - nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Výsledok rozpočtového hospodárenia

Výsledok hospodárenia zistený porovnaním príjmov a výdavkov za rok 2019

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2019 v EUR
Bežné príjmy spolu	353 250,21
z toho : bežné príjmy obce	353 250,21
Bežné výdavky spolu	313 147,16
z toho : bežné výdavky obce	313 147,16
Bežný rozpočet	+40 103,05
Kapitálové príjmy spolu	12 036,52
z toho : kapitálové príjmy obce	12 036,52
Kapitálové výdavky spolu	22 399,17
z toho : kapitálové výdavky obce	22 399,17
Kapitálový rozpočet	-10 362,65
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	+29 740,40
<i>Vylúčenie z prebytku</i>	
<i>Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu</i>	
Príjmové finančné operácie	39 754,99
Výdavkové finančné operácie	720,32
Rozdiel finančných operácií	+39 034,67
PRÍJMY SPOLU	405 041,72
VÝDAVKY SPOLU	336 266,65
Hospodárenie obce	68 775,07
<i>Vylúčenie z prebytku – Rekonštrukcia PZ</i>	-23 721,60
<i>Vylúčenie z prebytku – Potravinový účet</i>	-956,91
<i>Vylúčenie z prebytku – dotácia Kamerový systém</i>	-7 000,00
<i>Vylúčenie z prebytku - dotácia na stravu</i>	-520,80
<i>Vylúčenie z prebytku – dotácia pre FS Kliperčan</i>	-3 233,01
SPOLU účelové prostriedky	35 432,32
Upravené hospodárenie obce	33 342,75

Skutočnosť bežného rozpočtu Obce Žakarovce za rok 2019 –prebytok dosiahol sumu 40 103,05 €. Kapitálový rozpočet je schodok – 10 362,65 €.

Konečný stav finančných operácií predstavuje prebytok v sume 39 034,67 € - zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov – prevod z RF. Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu , po zohľadnení prebytku finančných operácií a zohľadnení účelových prostriedkov sa podpísal pod celkový prebytok hospodárenia Obce Žakarovce za rok 2019 v sume 33 342,75 €.

Zostatok finančných prostriedkov na bankových účtoch a v pokladni k 31.12.2019 predstavuje sumu 69 295,33 €.

Obec Žakarovce je povinná previesť prebytok rozpočtu za uplynulý rok v sume 33 342,75 € do rezervného fondu v zmysle § 15 a § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Prehľad o stave a vývoji dlhu

Obec nemá žiadne bankové úvery.

Prehľad o poskytnutých zárukách

Obec ku koncu roka 2019 neručí svojím majetkom za záväzky tretích osôb.

PODNIKATEĽSKÁ ČINNOSŤ OBCE

Obec ukončila podnikateľskú činnosť v roku 2013.

Predpokladaný budúci vývoj činnosti účtovnej jednotky

Hospodárenie obce sa riadi schváleným rozpočtom, ktorý smeruje jeho budúci vývoj.

Na rok 2020 bol schválený rozpočet v týchto hodnotách:

BEŽNÝ ROZPOČET	Schválený rozpočet 2019	Schválený rozpočet 2020
Bežné príjmy celkom	293 935	306 199
Bežné výdavky celkom	277 229	301 241
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	16 706	4 958
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	Schválený rozpočet 2019	Schválený rozpočet 2020
Kapitálové príjmy celkom	0	0
Kapitálové výdavky celkom	56 000	34 853
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	-56 000	-34 853
FINANČNÉ OPERÁCIE	Schválený rozpočet 2019	Schválený rozpočet 2020
Príjmové finančné operácie	39 474	30 000
Výdavkové finančné operácie	180	105
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	39 294	29 895
SUMÁR ROZPOČTU	Schválený rozpočet 2019	Schválený rozpočet 2020

Príjmy celkom	333 409	336 199
Výdavky celkom	333 409	336 199
Hospodárenie obce : prebytok +, resp. schodok -	0	0

Rozhodujúci podiel na príjmoch rozpočtu obce budú mať aj v budúcom období najmä daňové príjmy. Z týchto zdrojov musí obec zabezpečiť financovanie svojich originálnych pôsobností. Výdavková časť rozpočtu bude závisieť od napĺňania príjmov rozpočtu.

Základné priority obce v roku 2020:

- Oprava sociálnych zariadení v Kultúrnom dome
- Čiastočná oprava výtlkov miestnych komunikácií
- Rekonštrukcia miestnych komunikácií
- Dokončenie rekonštrukcie hasičskej stanice
- Príprava rôznych kultúrnych a športových podujatí /folklórny festival Janky Guzovej, Žakarovská haluška, MDD, Úcta k starším, vatra pri príležitosti SNP/, slávnostné otvorenie Banického chodníka v Žakarovciach

Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

Oblasti výskumu a vývoja sa naša obec nevenuje.

Udalosti osobitného významu sa po skončení účtovného obdobia nevyskytli.

V roku 2020 celý svet zasiahla pandémia koronavírusu – takže mnohé z naplánovaných investícií nebolo možné uskutočniť – kvôli výpadku príjmov a kvôli protiepidemiologickým opatreniam nebolo možné realizovať kultúrne podujatia.

Údaje požadované podľa osobitných predpisov.

Pre účtovnú jednotku ako je obec nie sú určené.

V Žakarovciach, dňa 31.08.2020

Ing. Štefan Tulipán
starosta obce